Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER BESLUITVORMING
Aan: MOCW

*Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

*Deze nota bevat naast de naam en contactgegevens van de medewerker ook andere informatie die niet openbaar gemaakt kan worden: **Nee**

Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

Van

Datum
4 augustus 2026

Referentie
65942468

Bijlagen
Kamerbrief gebalanceerde internationalisering

nota

Versturen Kamerbrief gebalanceerde internationalisering en Nota van Wijziging WIB

Aanleiding

De afspraken uit het coalitieakkoord vragen om een bijgestelde koers voor het dossier gebalanceerde internationalisering en om aanpassing van het wetsvoorstel WIB. U heeft eerder toegezegd de Kamer rond de zomer hierover te informeren. Met de bijgevoegde Kamerbrief wordt invulling gegeven aan deze toezegging.

Vanwege de samenhang ontvangt u gelijktijdig met de concept-Kamerbrief een concept van de nota van wijziging (hierna: NvW): de brief licht de beleidsmatige koers toe, terwijl de NvW deze koers juridisch vertaalt in het wetsvoorstel. In een separate nota worden de wijzigingen in de NvW expliciet ter besluit voorgelegd.

Indien gewenst, gaan wij hierover graag met u in gesprek. Om de Kamerbrief tijdig aan te leveren bij het ambtelijke voorportaal (op 4 september), zouden wij graag uw commentaar op de brief ontvangen op 31 augustus of 1 september. Afhankelijk van de afstemming, halen we dan de MR van 25-9 of 2-10.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de agendering van de Kamerbrief over gebalanceerde internationalisering en voortzetting WIB voor de commissie sociaal domein (CSD) van 14 september.

Kernpunten

- De brief kiest voor een integraal narratief: wetgeving, zelfregie, bestuurlijke afspraken, monitoring en Talentstrategie worden in samenhang gepresenteerd.
- U zet uiteen dat uw visie op de internationalisering van het hoger onderwijs meer ruimte laat voor internationaal talent dan het geval was bij uw ambtsvoorgangers. De koerswijziging ziet ook op de balans tussen overheidssturing en zelfregie.
- U informeert de Kamer over de bestuurlijke afspraken met instellingen, in navolging van zelfregie. Deze afspraken worden als bijlage toegevoegd.
- In de Kamerbrief worden de belangrijkste onderdelen van de NvW toegelicht. Deze zijn in lijn met uw eerdere keuzes ten aanzien van de norm voor onderwijstaal. De norm wordt geactualiseerd, maar zonder inhoudelijke toetsing door de overheid.

- U beschrijft het dilemma dat daarbij optreedt tussen de gewenste ruimte voor zelfregie en de mogelijkheid tot (inhoudelijk) ingrijpen in de keuzes van instellingen.

Toelichting

Aangepast narratief voor internationalisering, bestuurlijke afspraken

- De Kamerbrief is geschreven vanuit het brede perspectief van de integrale aanpak voor internationalisering. U onderschrijft dat de voordelen en nadelen van internationalisering in balans moeten zijn, maar laat meer ruimte voor internationaal talent dan uw voorgangers. Dit ook in het kader van de Talentstrategie en de noden van de Nederlandse arbeidsmarkt en samenleving.
- De koerswijziging ziet ook op de balans tussen overheidssturing en zelfregie. U vertrekt vanuit het vertrouwen in zelfregie en geeft een toelichting op de bestuurlijke afspraken die u in navolging daarvan hebt gemaakt met instellingen. De afspraak tot een jaarlijks bestuurlijk gesprek is daarvan een belangrijk onderdeel, omdat het u en de instellingen in staat stelt om de effecten te monitoren en, als nodig, de aanpak bij te sturen.
- De WIB wordt in uw aanpak niet als losstaand instrument gepresenteerd, maar als onderdeel van een bredere sturingsmix waarin wetgeving, zelfregie, bestuurlijke afspraken en monitoring elkaar aanvullen.
- Aan het slot van de brief licht u de andere onderdelen van de aanpak toe:
    - Monitoring, op onderwijstaal en studentenstromen;
    - De Europese inzet op gebalanceerde mobiliteit;
    - En de inzet op studentenhuisvesting.

Toelichting NvW in Kamerbrief

- U biedt inzicht in het dilemma dat ontstaat bij het vormgeven van de norm voor onderwijstaal: een sluitende en volledige wettelijke borging van de doelmatigheid van anderstalig onderwijs zou vragen om inhoudelijke toetsing of toezicht, maar dit beperkt de ruimte voor zelfregie en past daarmee niet bij uw visie en die van de Kamer op de verantwoording en verdeling.
- U beschrijft dat het desondanks meerwaarde heeft om een inhoudelijke norm – gebaseerd op doelmatigheid – op te nemen in de wet.
- Instellingen worden immers geacht de wet, en daarmee de norm ten aanzien van onderwijstaal, na te leven. Een wettelijke norm geeft dus richting aan de keuzes van instellingen en leidt tot meer transparantie over die keuzes. U erkent ook dat er niet inhoudelijk kan worden ingegrepen op die keuzes.
- Ook de gevolgen voor het toezicht worden in lijn daarmee beschreven: de inspectie kan handhaven als er signalen zijn dat de wettelijke norm niet

wordt nageleefd. Dit toezicht ziet op de procedurele en administratieve vereisten, maar niet op de inhoudelijke keuze van instellingen en dat is ook niet de wens.

1. Beoogd vervolgproces en planning

Kamerbrief	
Datum	*Wat*
07 september	Aanleveren stukken CSD
14 september	CSD
25 september	MR (indien geen RSDI) en verzending Kamerbrief
29 september	RSDI (indien nodig)
2 oktober	MR (indien RSDI nodig) en verzending Kamerbrief